

PRENUMERATA WYNOŚI:
 w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.
 z odnośnikiem do domu . 3 zł. —
 Na prowincji z przesyłką
 pocztową . . . . . 3 zł. 50 gr.
 Zagranicą . . . . . 6 zł. —
 Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
 Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
 stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
 Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5.
 ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI
 Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
 Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 81 (8009).

Sroda, dnia 8 kwietnia 1925 r.

Rok XXXIII.

WĘGIEL
 Górnosławski
 z kopalni księcia PSZCZYŃSKIEGO

Portland-Cement
RUDNIKI

WAPNO
 zjednoczonych zakładów
WAPNORUD

Superfosfat

KOKS
 Emma i Wolfgang

Na dogodnych warunkach poleca **Kaliska Spółka Opałowa** Kazimierzowska 1, tel. 92

Sala „Świetlicy” 29 p. p. Strzelc. Kaniowsk., ulica Łazienna.

W niedzielę 12 kwietnia 1925 r.

TYLKO JEDEN WYSTĘP
 Warszawskiego teatru imienia Fredry

„Jan, Maciej, Karol Wścieklica”

tragedja bez trupów w 3 akt. **St. J. Witkiewicza.**

Dyrektor i reżyser: **Jan PAWŁOWSKI.**

Początek o godz. 8 m. 30.

Bilety w cenie od 1 zł. 50 gr. do 6 zł. do nabycia w cukierni W-go p. **Mayera.**

736

CUDOWNY UPOMINEK ŚWIĄTECZNY!!

ZEGARKI OMEGA z racji reprezentowania tej fabryki, oraz firmy LONGIN i t.p. posiadamy w wielkim wyborze, także BIŻUTERJĘ z PRAWDZIWYMI KAMYKAMI polecamy łask. pamięci.

UWAGA! Z powodu świąt ceny niższe, oraz na dogodnych warunkach poleca firma

Braci KRONENBERG
 KALISZ, Wrocławska 25.

746

ZGUBIONO KOLCZYK

z drobnymi brylaneikami,
 uczciwy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem Szymon Waks, Piskorzewie 13. 760

NOWY MŁYN ROSENA

Kalisz, Garncarska 1,

sprzedają pojedyncze worki mąki pszennej 4/0 w najlepszym gatunku po cenie

62 zł.

za worek wagi brutto 82 kg.

759

Najnowsze oryginalne modele paryskie

poleca Szanownej Klienteli

„STELLA”

na składzie wielki wybór

**SŁOMKOWYCH
KAPELUSZY od 10 zł.**

Kalisz, Al. Józefiny 1.

755

LUSTRA

trema własnej wytwórni,
 solidne wykonanie

na dogodnych warunkach

M. ROTH.

Elektryczna

szlifiernia szkła.

Kalisz, ul. Garbarska 2, róg
 Kanonickiej.

732

POCZTÓWKI

z widokami

SPALONEGO KALISZA

wydane przez Niemców w r. 1915-ym,
 są do nabycia

**w wielkim wyborze
 w Kantorze „Gazety Kaliskiej”**

Aleja Józefiny 1, (dom własny).

692

BIULETYN

SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH STACJI
 „KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej
 PRZY SEJMIKU

w dniu 7 kwietnia 1925 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	754.4 m.m.
2) Kierunek wiatru	E
3) Siła wiatru	1 m/s
4) Stan nieba	Pogodnie
5) Wilgot. bezwzględna	3.8 m.m.
6) Wilgot. względna	75. %
7) Temp. powietrza	+1° 6
8) Ilość opadów	Nie było
9) Najwyż. temp.	+12° 0
10) Najniż. temp.	-1° 1
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. pp.	+0° 61 m.

NESTLE

Mączka miedziana jest najodpowiedniejszym pokarmem dla niemowląt oraz dla osób dorosłych chorych na żołądek i rekonwalescentów.

Ostatni przedświąteczny wielki 2 godzinny program.

Na ogólne żądanie publiczności nieodwołalnie dziś, w środę ostatni raz clou kinematografii z Kalisza do Kairu, Bombaju. N. Jorku. Monte-Carlo i z powrotem za 1 złotówkę 18-to dniowa podróż naokoło świata, wszystkimi środkami komunikacyjnymi, jak: kolejami, samochodami, hydroplanami, okrętami, podwodnymi łodziami, tankami, balonami, sterowcami, spadochronami i t. p.

„Europa mówi o tem”...

według Jules'a Verne'a.

Film ten w Kaliszu dotąd oglądało 15 tys. osób, aby dać możność obejrzenia wszystkim Kaliszanom, tego arcydzieła, na pierwszy seans o godz. 6 wszystkie miejsca 1 złoty. 763

O
A
Z
A

Dziś

O
A
Z
A

Dziś

Ogłoszenia do numeru świątecznego

który wyjdzie w SOBOTE, d. 11 b. m. w zwiększonym formacie
przyjmuje:

Administracja „Gazety Kaliskiej”

tylko do czwartku 9 b. m. włącznie.

758

Wielki Tydzień.

Tydzień, który Kościół Katolicki poświęca obchodami wielkich tajemnic Passji albo męki Jezusa Chrystusa był zawsze uważany jako największy czas w ciągu roku; z tego powodu nazywają go Tygodniem Wielkim, albo Tygodniem Świętym. Ludy wschodnie nazywają ten Tydzień dniami boleści albo dniami męki. Zwyczaj poświęcania dni kilku pamięci męki i żelźwości Człowieka - Boga sięga aż czasów Apostolskich. Pierwsi chrześcijanie święcili cały Wielki Tydzień a cesarze rzymscy zostawili chrześcijanom zabronili przez cały czas wszelkich czynności sądowych. Post w Wielkim Tygodniu różnił się od zwyczajnego postu w Wielkim Poście. Był to tydzień aerofagji to jest suszenia, czyli pożywiania pokarmów suchych, niegotowanych jako to: chleba z solą i wodą inni pościili nie biorąc żadnego posiłku przez kilka dni, a nawet i przez cały Tydzień. Wszyscy mieli sobie za obowiązek znajdować się na nabożeństwie, które w ogólności trwało bardzo długie. Słowem Wielki Tydzień w pierwszych wiekach był cały poświęcany najsurowszym postom, najdłuższemu czuwaniu, modlitwom prawie ustawicznym i rozmaitym czynkom pobożności, które wywoływała żarliwość chrześcijańska. Największą ich żelźba miała zwyczaj pościć od wieczery w Wielki Czwartek, aż do ranka Zmartwychwstania Pańskiego czyli Wielkanocy.

Ewangelja uczy, że Jezus Chrystus na kilka dni przed meką swoją odprawił wjazd tryumfalny do Jeruzalem wśród okrzyków ludu, który wyszedł na jego spotkanie trzymając w ręku gałązki palmowe i różeczki zie'one.

Aby przypomnieć chrześcijanom tę pamiątkę okoliczności z życia Zbawiciela, Kościół ustanowił procesję, która odbywa się przede mszą w Niedziele Kwiecniową czyli Palmową. Od tej niedzieli zaczyna się Wielki Tydzień. W tym tygodniu śpiewają lub czytają cztery pasje czyli historje Męki Jezusa Chrystusa, w Niedziele Kwiecniową według S. Mateusza, w Wielki Wtorek, według S. Marka w Wielką Środę według S. Łukasza w Wielki Piątek według S. Jana.

Nabożeństwo wieczorne odprawiane w Wielką Środę, w Wielki Czwartek i w Wielką Sobotę nazywa się ciemną jutrznią, gdyż część jego lub przynajmniej modlitwy następują e po Benedictus śpiewano gdy światło było pogaszone, co

sprawiło prawdziwą ciemność, symbol smutku Kościoła w czasie poświęconym obchodowi pamiątki męki Zbawiciela.

Do śpiewania Ciemnych jutrzni potrzebne było światło; w tym celu stawiono przed ołtarzem wielki świecznik trójkatny; a ponieważ nabożeństwo ciągnęło się długo, gaszono świece w miarę tego jak się dzień zbliżał; po trzecim nokturnie zostawiano jeszcze siedem świec zapalonych, które gaszono w ciągu „laudes”. Gdy weszli we zwyczaj przyspieszać nabożeństwo dnia poprzedzającego, zostawiono mu nazwisko ciemnych jutrzni; nie przestano używać także świecznika trójkątnego i gasić świece jedne po drugiej. Co się zachowuje po dziś dzień jest zatem szczątkiem starodawnego zwyczaju. Według niektórych pisarzy, świece gaszone kolejno po każdym psalmie mają znaczenie mistyczne, wyobrażają rozproszenie apostołów, ostatnia, którą chowają wyobraża złożonego w grobie Jezusa, który potem zmartwychwstaje. Kościół śpiewa w pierwszym nokturnie ciemnej jutrzni lamentację Jeronimiasza. Ułożył je prorok wyrażając żywą boleść na widok zburzenia Jerozolimy i jej świątyni.

W XII wieku po odśpiewaniu Benediktus lud krzyczał i hałasował, co oznaczało przekleństwo rzucone na Judasza i zgraję, która pochwyciła Zbawiciela. W wielu djecezjach kapłani i duchowni niższego rzędu przybrani w alby mają nogi boso przy czynnościach swych u ołtarza. Słowem wszystko oznacza boleść, jakiej Kościół doświadcza z powodu śmierci swego Oblubieńca i wszystko dąży do natchnienia uczuciami żalu i pokuty jakie wzbudzić powinny we wszystkich sercach bolesne tajemnice, których obchodzi się pamiątką. Także na znak żałoby stawiają się na trójkacie przed ołtarzem w czasie ciemnej jutrzni świece z żółtego prostego wosku; w rzeczy samej jest w tem coś ponurego i smutnego.

Przez wszystkie wieki, kiedy przepisy o pokucie publicznej istniały w całej swej mocy, było zwyczajem Kościoła rozgrzeszać uroczyste w Wielki Czwartek grzeszników, uznanych godnymi powrotu do uczestniczenia w świętych tajemniach i z tego powodu nazywano ów dzień także Czwartkiem absolucyjnym. Drugą ceremonją w Wielki Czwartek jest poświęcenie olejów świętych. Trzecią ceremonją w Wielki Czwartek jest msza uroczysta. Ponieważ Jezus Chrystus ustanowił boską Eucharystję w Wielki Czwartek, przeto dzień ten zawsze był poświęcony na pamiątkę owego cudu miłości i dobroci. Odprawia się prze-

to msza z wielką okazałością i przepychem, śpiewa Gloria in excelsis i dzwoni we wszystkie dzwony. Po Gloria in excelsis zakazuje się dzwonić aż do Wielkiej Soboty na znak smutku z powodu śmierci Zbawiciela. W ciągu tych trzech dni używane są dla zwoływania ludu do kościoła grzechotki. Czwartą ceremonją w Wielki Czwartek jest „Umywanie nóg”. Zwyczaj utrzymywany dotąd po niektórych djecezjach i klasztorach na pamiątkę obmycia przez Jezusa Chrystusa nóg 12 apostołom w przeddzień śmierci. W Rzymie papież umywa nogi 12 kapłanom. Piątą ceremonią w Wielki Czwartek jest obnażenie i umywanie ołtarzy dla wyrażenia jednej z najpamiętniejszych okoliczności Męki Zbawiciela, który był obnażony przez żołnierzy. Wieczorem przed śpiewaniem ciemnej jutrzni abmywają się ołtarze wodą i winem, aby je niejako uczynić godnymi Baranka bez zmyły, który tu zabitym został i przypomnieć wiernym z jaką czystością winni przyjmować komunję świętą.

Wielki Piątek jest wielkim dniem miłosierdzia, ponieważ Jezus Chrystus przez zbytek miłości niepojętej wszelkiej istocie stworzonej wycierpiał dla naszego zbawienia największą mekę i umarł na krzyżu. Ten dzień jak tradycja uczy, był zawsze dniem umartwienia i pokuty, żałoby, smutku największego. Wszysko w nabożeństwie wielko - piątkowym wzbudza żal i ciężką boleść. Nie dzwonią we dzwony w tym dniu żałoby, świece są pogaszone, ołtarze оголоcone ze wszystkich ozdób, rozpościera się przed wielkim ołtarzem prosty obrus, będący obrazem prześcieradła śmiertelnego, w które zawinięte było ciało Zbawiciela. W Wielki Piątek nie odprawia się nawet mszę świętą. Wielki Piątek Chrystus zstąpił do piekieł, aby oznajmić Sprawiedliwym, tutaj zatrzymanym, że nadeszła chwila ich oswobodzenia. Wieczorem odprawiają się pasyjne nieszpory, ale nie są śpiewane, tylko odmawiane, po których z procesją odnosi się Najświętszy Sakrament do Grobu. W czasie procesji śpiewa się „Recessit Paster” to jest „Odszedł pasterz nasz źródło żywej wody, a gdy odchodził słoni ce zaćmiło się”.

W Wielką Sobotę święci się ogień, paschalny. Nabożeństwo kończy się uroczystą mszą, która tylko jedna tego dnia odprawia się. Kościół porzuca swoje szaty żałobne i ogłasza we wszystkich dzwonach, które dają się słyszeć przy „Gloria in excelsis” wyraża radość jakiejś doświadczenia widząc swego Oblubieńca wychodzącego z grobu i tryumfującego nad śmiercią, a biorącego życie nowe, wiekuiste chwalebne i błogie.

Giełda Warszawska w Złotyoh.

New-Jork	5.18½
Londyn	24.83
Paryż	27.27
Szwajcarya	100.19½
8% pożycz. zł.	82
5% pożycz. prem. konw	50
Bony zł. S. II A. 5% pożycz. Kon.	
Listy Zast. T. K. Ziem.	28.60
Listy zast. K.T.Z. dolarowe	

KOBIETA i BRUTAL

ZWIERZĘTA CZY LUDZIE?

764

Zakład Blacharsko-Ślusarsko-Galanteryjno-Budo wiany

Mieczysław Jarnuszkiewicz

KALISZ, Aleja Józefiny 23, (dom W-go Frenkla)

wykonywa wszelkie roboty w zakres powyższego wchodzące. Nagrodzony srebrnym medalem na wystawie Rzemieśl. 1912 r. w Kaliszu.

TELEGRAMY.

Ks. kardynał Kakowski w Rzymie.

RZYM, 7. (Pat.). Papież przyjął na posłucha nie kardynała Kakowskiego.

Zwycięstwo socjalistów w Belgii.

BRUKSELA, 7. (Pat.). Pierwsze informacje o wynikach wczorajszych wyborów do parlamen tu świadczą, przede wszystkim o poważnych zdo byczach uzyskanych przez socjalistów w większo ści okręgów, oraz o całkowitem niepowodzeniu komunistów. Również liberalowie utracili bar dzo znaczną ilość głosów.

Anglicy a Niemcy.

GDANSK, 7. (Pat.). Prasa tutejsza ogłasza obszernie przedruki artykułów londyńskich pism New - Statesman i Manchester Guardian, wy stępujących przeciwko istnieniu t. zw. kurytarza gdańskiego.

Kto był Muraszko.

GDANSK, 7. (Pat.). Danz. Neust. Nachr. w obszernej korespondencji z Warszawy omawiają sprawę zabójstwa Bagińskiego i Wieczorkiewi cza i usiłują przytem wykazać, że zabójca Murasz ko pozostawał w ścisłym kontakcie ze znaną w swoim czasie tajną organizacją P.P.P.

Katastrofa w Rydze.

WILNO, 7. Z Rygi donoszą: Wydarzyła się tu wstrząsająca katastrofa. Wieża słabożytnej „Pietrowskiej Kirchy”, która oddawna groziła zawaleniu onegdaj runęła, rozpadając się na dwie połowy. Jedna spadła na wąską ulicę, zabijając przeszło 30 osób i raniąc drugie tyle. Dru ga część wieży przebiła dach sąsiedniego domu zgruzgotała warsztat ślusarski i wywołała pożar wskutek czego zginęły trzy osoby.

Strajki w Niemczech.

BERLIN, 7. (Pat.). Od kilku dni trwa strajk kotlarzy w berlińskim przemyśle metalurgicz nym. Wobec odmownego stanowiska strajkują cych w odpowiedzi na wezwanie pracodawców aby dziś rano podjęto pracę z powrotem, 7.800 robotników fabryk parowozowych zostało uwol nionych.

Zgon ks. Zimmermanna.

KRAKOW, 7. (Pat.). Wczoraj w nocy zmarł tu rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego ks. prof. dr. Zimmerman.

Trzęsienie ziemi.

WIEDEN, 7. (Pat.). D. Algg. Ztg. donosi z Nowego Jorku, że w okolicach Gwadelupy na stąpiło trzęsienie ziemi. Ofiar w ludziach nie było.

Hindenburg odmawia.

WIEDEN, 7. (Pat.). Sonn-und Montagstei lung donosi z Berlina, że Hindenburg, którego blok prawicowy upatrzył na kandydata prezy denta Przeszy oświadczył, że kandydatury tej nie przyjmie.

BERLIN, 7. (Pat.). Pisma donoszą, że Hin denburg wypowiedział się za kandydaturą Jare ssa.

Nowa kometa.

KRAKOW, 7. (Pat.). Asystent Obserwator jum krakowskiego p. Lucjan Orkisz odkrył w

dn. 3 bm. nieznanego komety 9-ej wielkości na wschód od gwiazdozbioru Pegaza. Odkrycie to zostało potwierdzone w Polsce przez obserwa torium warszawskie i wileńskie a zagranicą ko penhaskie. Nowej komecie międzynarodowa stac ja kopenhaska nadała miano „komety Orkisz”.

Nowa łódź podwodna.

LONDYN, 7. (Pat.). Sunday - Press donosi z Chatham, że zbudowano tam największą łódź podwodną świata. Załoga tej łodzi wynosi 121 ludzi. Łódź ta może przez 2 i pół dnia utrzymać się pod wodą. Koszt budowy wynosił 840 tys. funtów szterlingów.

Gdańsk na cześć Bismarka.

GDANSK, 7. (Pa.). Staraniem związku ofi cerów niemieckich oraz innych związków i orga nizacji wojskowych w Gdańsku odbyła się tu wczoraj reakcyjno - nacjonalistyczna uroczystość ku czci Bismarka. Salę, w której odbywała się pro czystość przybrano wyłącznie sztandarami b. ce sarstwa niemieckiego. Przewodniczący niemieckie go związku oficerów pozasłużbowych gen. Wohlgemut przemówienie swoje zakończył słowami: „Chcemy być wolni, jak byli nasi ojcowie”. Na stępny mówca dyrektor archiwum państwowego w Gdańsku Kaufman, podkreśliwszy konieczność budowania nowego ducha bismarkowskiego, zakończył przemówienie ślubowaniem, powtórzon m przez obecnych, że Niemcy na wschodzie silnie będą trzymać straż nad Wisłą i Wartą.

Pożegnanie gen. Raszewskiego.

POZNAN, 7. W niedzielę żegnał Korpus 7 okręgu swojego dowódcę gen. Raszewskiego, prze chożącego w stan spoczynku. Po nabożeństwie w kościele garnizonowym zebrała się generałicja z usłupującym gen. Raszewskim na czele, sztab korpusu, szereg wyższych oficerów, przedstawiciele weteranów, z 63 roku, Sokolstwa, stowarzy szeń wojskowych, oficerów rezerwy, wrzście przedstawiciele władz samorządowych, oddziały powstańców Wielkopolskich itd. przed gmachem dowództwa okręgu korpusu, gdzie odbyła się de filada kompanii honorowej całego garnizonu po nańskiego. Następnie przyjął gen. Raszewski w sali przyjęć D.O.K. delegację oficerów korpusu który imieniem zastępcy dowódcy gen. Hausner przemówił żegnając serdecznie ustępującego gen. Raszewskiego oraz wręczył mu upominek. Rów nież podoficerowie korpusu ofiarowali gen. Ra szewskiemu dar od siebie wraz z dyplomem.

Z Łodzi do Turku.

ŁODZ, 6. Droga Łódź — Balin — Unie jów — Turek została przez rząd upaństwowio na, a nadzór nad nią objął państwowy urząd dro gowy.

BACZEWSKIEGO

LIKIER Y:

ABRICOTINE
BANAN
CHERRY
CURACAO tripl seo
GRIOTTE
MENTHE GLACIALE
ORANGE seo seo
ROSE
SOVERAIN

Składajcie ofiary na inwalidów woj.

Samoloty bez pilotów.

Technika żeglugi napowietrznej opartej na działaniu fal elektro - magnetycznych zaczyna wo statnich czasach budzić coraz większe zainte resowanie. Pisma fachowe w tej dziedzinie pod kreślają usługi, jakie potrafią pod wzgl. dem mi litarnym oddać samoloty kierowane bez pilotów. Wskazują one na możliwość posyłania np. 300 takich samolotów dziesięć razy w ciągu dnia nad stolicą nieprzyjaciela, gdzie każdy z pra tówców mógłby rzucić po 1 tonnie (1000 kg.) materiałów wybuchowych, nie narażając życia pilotów. W czasie pokoju samoloty bezpilotowe mogłyby być niezmiernie użyteczne do lotów na duże odległości np. z New Jorku do Londynu. Samoloty takie wiozące pocztę mogłyby wzbiąć się na taką wysokość, jakiej lotnik nie może znieść. Wówczas skutkiem zmniejszenia oporu, jak również przewidywanych na tej wysokości bardzo silnych wiatrów prędkość lotu mogłaby być rozwinęta do około 650 km. na godzinę. Lot kierowany za pomocą fal elektro - magnetycz nych, wysyłanych z odległego źródła uważają fa chowcy za praktycznie rozwiązany, gdyż t. zw. „selectory” dają już obecnie możliwość usunięcia interferencji fal obcych, spotykanych przy padko wo lub wysyłanych celowo przez przeciwnika. Dowodem sprawności działania takiego selekto ra było wykonane niedawno doświadczenie, przez gen. Francuskiego Forrie z łodzią podwod ną, kierowaną z samolotu, która miała atakować krążownik. Dowództwo krążownika uprzedzo no o kierowanym z samolotu ataku łodzi i pozosta wiono mu możliwość sprzeciwiania się atakowi przy pomocy jego własnej stacji radio - telegra ficznej. Obrona ta jednak nie zdołała przeszkó dzić atakowi. Innym ważnym zagadnieniem oma wianego lotu jest stateczność samolotu w locie, zagadnienie to zostało rozwiązane przez zasto sowanie stabilizatora. Dalej sprawa wzlotu i lądowa nia nasuwała dużo trudności, gdyż zdążyło si, że samolot odrywał się od ziemi wpięrw, nim osiągnął należytą prędkość. Trudność ta została usunięta przez ustawienie przyrządów anemo metrycznych, połączonych ze stabilizat. ram. Bez pieczeństwo lądowania osiągnięto w sposób na stępujący: wprowadzono płozę około 6 stóp dłu gości, które po dotknięciu do ziemi wyłączają wszystkie kontakty zamykające dopływ mieszanki i stopniowo wyłączają po kolei rozmaite urządze nia stabilizacyjne. Odbywa się to wszystko nie raptownie, lecz z odpowiednimi przerwami, za pewniającymi należyte ostrożne lądowanie. W końcu włącza się hamulec samoczynny, zatrzymu jący samolot na przestrzeni około 30 mtr.

Innym zakresem zastosowania płatowców bezpilotowych jest użycie ich do obserwacji mete orologicznych, gdy wzbią się je na pewną wyso kość i na nich puszcza się rozmaite przyrządy, rejestrujące. W niektórych wypadkach, gdy program działania samolotu jest ściśle ustalony używa się do kierowania nim mechanizmu zegarowego z dziurkowaną taśmą, sterującą działa nie odpowiednich motorków. Napęd taki zasto sowano np. do takiego programu lotu: lot na północ w ciągu 5 minut, lot na półn. - wschód w ciągu 4 minut, wzniesienie się do 1200 metrów, rzuce nie bomb w pewnej chwili i powrót na miejsce wzlotu. Ostateczne prace w dziedzinie lotów bez pilotowych wróżą nowej metodzie duże pole za stosowania zwłaszcza podczas wojny — do bom bardowania — na co też w wielu krajach zwróco na jest bieżąca uwaga i prowadzone są wyteżone studia w tym kierunku.

Ratujmy teatr miejski.

Magistrat sprzedał na wiosnę br. kożary artylerji za 150.000 zł. Kwota ta złożona w banku ma być obrócona na różne inwestycje miejskie i jak chodzą słuchy po mieście Panowie Radni noszą się z różnymi planami co do sposobu użycia tych pieniędzy. Każdy logicznie myślący obywatel, któremu i dobro i piękno Kalisza leży na sercu przyznać chyba musi, że powyższe pieniądze tylko na wykończenie teatru obrócone być winny.

Niewykończony teatr miejski budzi słuszny żal każdego przechodnia, a jeżeli budynek ten jeszcze kilka lat postoi w obecnym stanie, zniszczyć musi i pieniądze obrócone już na budowę teatru pójdą na marne.

Teatr choćby najskromniej wykończony umożliwi nie tylko racjonalne wykonanie sztuk scenicznych, koncertów, ale teatr ten stanie się także ośrodkiem ruchu towarzyskiego i społeczne go w mieście.

Prawdą jest, że za 150.000 zł. teatr przy obecnym jego stanie wykończyć nie można, lecz można będzie doprowadzić go do stanu używalności, a ze znacznych dochodów jakie teatr miastu przyniesie, będzie go można postawić w krótkim czasie na europejskiej stopie.

Jeżeli zaś pieniądze uzyskane ze sprzedaży kożar użyte zostaną na inne cele, wykończenie teatru odsunie się na czas nieograniczony a budynek zniszczy się zupełnie, zanim miasto znajdzie fundusze, na wykończenie go, tembardziej, że rząd pożyczek na budowę teatrów nie udziela.

Dzisiejsza chwila jest więc dla naszego teatru przełomowa i wszyscy powinniśmy wywrzeć odpowiedni nacisk, aby Panowie Radni mając poważne ilości pieniędzy na względzie, pieniądze te na budowę teatru przeznaczili.

Mężczyźni rządzą światem, a mężczyznami kobiety, i dlatego zwracam się i do Was nadobne i z racji Waszych wdzięków wszechwładne Kaliszanki, weźcie w obroty waszych Panów Radnych aby się nieważyli przeznaczyć pieniądze na inny cel jak tylko na teatr, w którym tak pięknie wydadzą się wasze toalety, nie tylko na przedstawieniach ale i w karnawale na balach i na maskaradach.

KALISZANIN.

KRONIKA.

— **Skłapy otwarte do 9-ej wiecz.** Mocą rozporządzenia, podpisanego przez pana ministra pracy i opieki społecznej, zezwolono na przedłużenie godzin handlu do godziny 9-ej wieczór od dziś do piątku włącznie.

— **Zarząd Związku Inwalidów Wojennych** Rz. P. miejscowego Koła ta drogą składa serdeczne podziękowanie Dow. 25 dyw. Piechoty W. P. za bezinteresowne przesłanie orkiestry wojskowej na pogrzeb naszego kolegi ochotnika 2 p. uł. inwalidy ś. p. Wesołka Marjana w dn. 2.IV r. b.

— **Sekretariat Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych** mieści się w lokalu czytelnicy im. A. Asnyka, Al. Józefiny 8 i piętro. Czynny w poniedziałki, środy i soboty od godz. 6 do 7 wiecz.

— **Podziękowanie.** P. Walczakowi za łaskawe udzielenie kina „Miraż” w dniu 1.IV, na rzecz naszego Koła — serdeczne podziękowanie składa Zarząd A. K. K.

— **Jedyny występ znakomitego warszawskiego baletu.** Dnia 14 kwietnia b. r. w sali Stowarzyszenia Rzemieślników Chrześcijańskich w Kaliszu, poraz pierwszy będzie Kalisz miał możność ujrzeć jedną z najwybitniejszych tancerek Wera Pietrakiewicz.

Wera Pietrakiewicz jest jedną z najlepszych wykonawczyń tańca klasycznego co można z całą stanowczością stwierdzić sądząc z recenzji najwybitniejszych krytyków.

Wera Pietrakiewicz na czele swego dobrze dobranego zespołu wystąpi u nas w „przepięknym balecie Chopiniana”, muzyka Chopina, oraz w hiszpańskich tańcach.

„Divertissement” pięknie dobrane, muz. Rym-skiej-Korzakow, Czajkowski, Sarassatin, Chopin, Wieniawski i wielu innych.

— **Święta w wojsku.** We wszystkich biurach i urzędach ministerstwa spraw wojskowych w okresie Świąt Wielkiejnocy tylko dni: 12 i 13 wolne będą od zajęć służbowych.

Pozatem 50 proc. oficerów i urzędników cywilnych oraz 10 proc. szeregowych — mających rodziny poza Warszawą będą mogli korzystać z urlopów świątecznych od 11 do 14 kwietnia włącznie.

W szkołach wojskowych ferie świąteczne będą trwać od 9 do 15 i w Wyższej Szkole Wojennej od 8 do 14 kwietnia b. r.

Wyżywienie zakoszarowych szeregowych w wielki piątek będzie postne i bez tłuszczów.

— **Weksle mogą być płatne trzeciego dnia.** Wielce dotkliwym ciężarem dla kupiectwa, zarówno warszawskiego jak i prowincjonalnego jest konieczność wykupywania weksli w pierwszym dniu płatności. Jak wiadomo Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14.XI 1924 r. o prawie wekslowym (Dz. U. R. P. Nr. 100 poz. 926) postanawia w art. 37, 43, że weksle mogą być wykupywane i protestowane zarówno w dniu, oznaczonym w wekslu, jako dzień płatności, jak i w ciągu dwóch następnych dni poprzednich. Mimo to Bank Polski i Banki Prywatne wprowadziły inną praktykę, o ile nie jest wykupiony w dniu płatności, odsyłają go do re-jenta celem zaprotestowania. Taki stan rzeczy naraża kupiectwo na niepotrzebne koszty, związane z wykupieniem wekslu u notariusza, ogromnie utrudnia sytuację kupca wobec ciągłego braku gotówki i naraża na zbyt pociągające wciąganie na czarną listę i pozbawienie kredytu bardzo solidnych i skrupulatnych firm i t. d. to też Centrala Związku Kupców wystąpiła do Banku Polskiego i do Związku Banków w Polsce z wnioskiem o obowiązkowe przedstawienie wekslu do zapłaty i o przyjmowanie takowej w ciągu całego czasokresu przewidzianego w sprawie wekslowym i o odsyłanie weksli do protestu dopiero w trzecim dniu płatności.

— **Komu co się należy z b. banków rosyjskich.** Ministerstwo Spraw Zagranicznych podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że rząd jugosłowiański rozpoczął wydanie z lombardowanych przedmiotów: depozytów „Pietregradzkiej kasy” i b. południowo rosyjskich filij b. „Rosyjskiego Banku Państwowego”, przewiezionych w swoim czasie z Rosji do Cattol, a znajdujących obecnie w Belgradzie.

Podania o zwrot lombardowanych przedmiotów i złożonych depozytów należy przesłać wraz z odnośnymi dokumentami do Poselstwa Rzeczypospolitej w Belgradzie, Krunka 58, które poczyni dalsze kroki, celem zrealizowania lombardu, względnie depozytów.

Termin składania podań upływa z dniem 31 maja 1925 roku.

Wnioskodawca winien dołączyć do podania: 1) oryginalny kwit lombardowy lub depozytowy, 2) legitymację osobistą, uwierzytelnioną przez władze państwowe o miejscu stałego zamieszkania, 3) notarialne pełnomocnictwo wystawione na imię Poselstwa Rzeczypospolitej w Belgradzie.

Pełnomocnictwo winno być zalegalizowane przez Poselstwo lub Konsulat Królestwa S. H. S. w Polsce.

Gdyby wnioskodawca kwitu lombardowego, lub depozytowego nie posiadał, winien drogą sądową żądać jego unieważnienia i dołączyć do podania decyzję sądu.

Wydanie lombardowanych przedmiotów i depozytów spadkobierców pierwotnego właściciela, uskutecznia się na podstawie uchwały sądowej.

Do wymienionych wyżej dokumentów należy dołączyć 10 procent od przypuszczalnej wartości lombardowanych przedmiotów lub depozytów w gotówce w walucie dolarowej, na pokrycie taks i kosztów bankowych. Ewentualna pozostałość zwrócona będzie wraz z przesyłkami, które Poselstwo Polskie Rzeczypospolitej Polskiej w Belgradzie przesyłać będzie wnioskodawcom w miarę otrzymania ich, a powyższe, wspomnianych instytucji.

— **Wycieczka Wisła — polskie morze.** Staraniem Związku Obrony Kresów Zachodnich przy współudziale Ligi Morskiej i Rzemiennej, polsk. Tow. Krajoznawczego, Tow. Wioślarskiego i Akademickiego Koła Krajoznawczego, odbędzie się w maju r. b. 10-ciodniowa wycieczka towarzysko-krajoznawcza Wisła - polskie morze ze zwiedzeniem Modlina, Płocka, Włocławka, Ciechocinka, Torunia, Chełmna, Świecia, Grudziądza, Tczewa, Gdańska, Gdyni i wybrzeża morskiego. Podróż specjalnym statkiem.

Podczas wycieczki będzie wygłoszony cykl odczytów przez chlubnie znanego w świecie krajoznawczym p. J. Moczyłowskiego, który objął również przewodnictwo przy zwiedzaniu miast. Wyjazd wycieczki z Warszawy w dn. 7 maja o g. 16. Koszty przejazdu statkiem, noclegów i utrzymania — 125 zł. od osoby, które mogą być wpłacone częściami.

Blizszych informacji udzielają i zapisy przyjmują centrale wyżej wym. organizacji w Warszawie, oraz oddziały na prowincji. Ilość uczestników ściśle ograniczona.

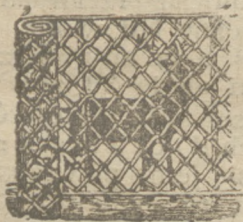
— **Komunikat giełdy drzewnej w Bydgoszczy.** Zebranie giełdowe odbywają się w czwartki każdego tygodnia o godzinie 12-ej w południe w lokalach Giełdy Drzewnej w Bydgoszczy, przy Nowym Rynku Nr. 8.

Od zapośredniczonych przez maklerów giełdowych transakcji opłaca się kurtaż, t. j. opłatę za pośrednictwo. Kurtaż pobierany jest w następującej wysokości:

a) od drzewa obrobionego 2 proc. wartości obiektu.
b) od drzewa nieobrobionego 1 proc. wartości obiektu.

Kurtaż płatny jest natychmiast po dojeździe transekcji do skutku, a ile w umowie nic innego nie powiedziano, należy go wnosić do Kasy Giełdy Drzewnej, która w dalszym ciągu uskutecznia wypłatę maklerom.

LECZNICA OCZY
Dla chorych na
D-ra. med. R. SOBAŃSKIEGO
Warszawa, Al. Ujazdowskie 37, m. 9. 1164

FABRYKA
ogrodzeń drucianych
J. SZCZUPIKA

w KALISZU,

ul. Młynarska № 9 (obok cmentarza) dom własny

wykonywa:

Wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu ocynkowanego, jako to: ogrodów, parków, łąk, podwórz, skwerów, szkółek ogrodniczych, cmentarzy grzebalnych, jak również posiada stale drut kolczasty, skobelki, arfy do węgla i żwiru, materace do łóżek, wycieraczki do nóg, kraty do okien i t. p.

Ceny przystępne.

49

Ceny przystępne.

Książkowy

samodzielny, z dłuższą praktyką, poważnymi referencjami, poszukuje posady. Zgłoszenia do Eksp. „Gazety Kaliskiej”. 754

Zarządca

pierwszorzędna siła, WPolanin z 20-let. prakt. w większych majątkach, poszukuje posady zaraz lub później. Wymagania skromne, najchętniej na tantjemę. Łask. zgł. przyjmuje Adm. „Gazety Kaliskiej”. 753

Buchalterji

(księgowości) wyuczają praktycznie, przez korespondencję, Kursa Handlowe Sekulowicza Warszawa, Żórawia 42. Po ukończeniu — egzamin, świadectwo. 616
Żądajcie prospektów.

Znaleziono

damską torebkę
odebrać można, za zwrotem kosztów ogłoszenia, w Administracji „Gazety Kaliskiej”. 756

BONA

freblanka, młoda inteligentna, posiadająca dobre świadectwa posady.

Adres wskaże Adm. „Gazety Kaliskiej”. 752

Nauka przez korespondencję.

Szybko, tanio, skutecznie. Zwróć się listownie do Powszechnego Uniwersytetu Korespondencyjnego, Warszawa, Chmielna 33, m. 5, a otrzymasz bezpłatnie program kursów (przedmioty polskie, matematyka, przyroda, języki obce, rachunkowość). 709